Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-26

Ärende
TN 2021-0306

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2021-05-18, punkt 28

Svar på skrivelse från (V) angående biljettkontrollen under pandemin

Ärendebeskrivning

Svar på skrivelsen från Vänsterpartiet innehållandes frågor om biljettkontrollen under pandemin.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt skrivelse från (V) angående biljettkontrollen under pandemin, inkommen 9 mars 2021.

Förslag till beslut

Trafiknämnden föreslås besluta följande.

1. Skrivelsen anses besvarad.

Förslag och motivering

Vänsterpartiet ställer i skrivelsen frågor kring hur ansvarigt regionråd och förvaltningen kommit fram till att biljettkontrollerna kan fortgå trots rådande pandemi.

1. Hur säkerställer förvaltningen att biljettkontrollen kan utföras på ett för medarbetare och resenärer smittsäkert sätt?

Det är trafikförvaltningens leverantör som utför biljettkontrollerna som ansvarar för att deras personal får förutsättningar för att jobba på ett säkert sätt för alla inblandade parter. Leverantören har tillsammans med skyddsombud genomfört de riskbedömningar som krävs för att säkerställa medarbetarnas arbetsmiljö kopplat till smittorisk, skyddsorganisation har varit delaktig i framtagandet av arbetssätt. Biljettkontrollerna ska genomföras på armlängds avstånd för att upprätthålla distansen, dessutom har biljettkontrollanterna tillgång till entreprenörstoaletter för att kunna tvätta händerna samt handsprit och plasthandskar under sitt arbetspass. Utöver detta följer leverantören Folkhälsomyndighetens rekommendationer gällande munskydd. Planering av biljettkontroller anpassas för att inte bidra till trängsel, vid det tillfälle trängsel riskeras så avslutas biljettkontrollen.

2. Hur ser avtalet med ISS ut avseende deras möjligheter att anpassa biljettkontrollen så att den kan utföras smittsäkert?

Under pandemin har trafikförvaltningen tecknat ett tilläggsavtal med leverantören där volymmålet med att kontrollera ett stort antal resenärer upphört tillfälligt. Med utgångspunkt från detta kan biljettkontrollerna utföras under tider och situationer där genomförande av biljettkontroller är möjliga utan att riskera trängsel.

3. Vilka argument finns det för att biljettkontrollen som innebär att medarbetare rör sig ute bland resenärerna kan utföras smittsäkert?

Biljettkontrollerna ska genomföras på armlängds avstånd för att upprätthålla distansen, dessutom har biljettkontrollanterna tillgång till entreprenörstoaletter för att kunna tvätta händerna samt handsprit och plasthandskar under sitt arbetspass. Munskydd används enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation.

4. Vad har förändrats under våg två, och nu våg tre, jämfört med den första vågen då biljettkontrollen pausades?

Anledningen till varför biljettkontrollen pausades var för att se över arbetsrutiner och säkerställa att de kunde genomföras på ett säkert och uthålligt

sätt. När beslutet fattades visste man inte heller hur länge pandemin skulle pågå.
Konsekvensen som vi nu ser tydligt är att det är många fler som fuskåker i dag än som gjorde det för bara ett år sedan. Några exempel på hur fuskåkningen har ökat:

Vecka 1-10 år 2021 genomfördes 375 117 stycken biljettkontroller och utfärdades 10 549 stycken tilläggsavgifter.
Vecka 1-10 år 2020 genomfördes 820 052 stycken biljettkontroller och utfärdades 8 598 stycken tilläggsavgifter.

Mellan vecka 38 och 52 år 2020 genomförde vi 387 652 biljettkontroller och delade ut 13 432 tilläggsavgifter.
Mellan vecka 38 och 52 år 2019 genomförde vi 1 794 018 biljettkontroller och delade ut 11 943 tilläggsavgifter.

För att vi ska kunna fullfölja vårt uppdrag, fortsätta att betala bussförarnas löner och köra med full och till och med förstärkt trafik behöver vi kunna säkra våra intäkter och det är bakgrunden till att biljettkontrollen har återupptagits. Biljettkontroller i trafiken ökar resenärernas benägenhet att betala för sig och minskar trängseln.

5. Finns det något scenario som trafikförvaltningen arbetar med där biljettkontrollerna skulle kunna pausas av smittoskäl?

Trafikförvaltningen följer Folkhälsomyndighetens rekommendationer och anpassar oss därefter.

David Lagneholm
Förvaltningschef

Fredrik Cavalli-Björkman
Chef trafikavdelningen

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-26

Ärende
TN 2021-0306

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-26

Ärende
TN 2021-0306

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Region Stockholm

SKRIVELSE
2021-03-09

Trafiknämnden

Vänsterpartiet

Angående biljettkontrollen under pandemin

Covid-19 ökar i Stockholm och det ser ur som om vi går in i en tredje våg. Vänsterpartiet vill pausa biljettkontrollerna i kollektivtrafiken.
Då pandemin bröt ut i våras, pausades biljettkontrollerna. Under pausen gjorde kontrollanterna andra saker, som att informera resenärer med mera. I somras beslöt trafikregionrådet Kristoffer Tamsons (M) att ta upp kontrollerna igen och till och med utöka dem.

Det är i princip omöjligt att utföra kontroller på ett smittsäkert sätt. Anställda och resenärer har rätt till smittsäkra miljöer. Tyvärr verkar den styrande blågröna majoriteten intresserar sig mer för intäkterna, än för smittspridning och hälsa.

Biljettkontrollen har utökats och kontrollerna genomförs ofta vid hårt trafikerade stationer och hållplatser främst under högtrafik. Detta är förstås mycket negativt utifrån ett smittspridningsperspektiv då resandemiljöer med stor trängsel förvärras ytterligare av att biljetterna dessutom ska kontrolleras av ett antal kontrollanter. Är det avtalet med ISS som skapar incitament för att kontrollerna utförs på de mest trafikerade platserna och tiderna?

Det stora intäktsbortfallet på grund av minskad biljettförsäljning beror på att människor undviker kollektivtrafiken, precis som de uppmanats. För de kvarvarande resenärernas och biljettkontrollanternas hälsas skull, och smittspridningen i samhället i stort, ser vi att biljettkontrollen måste pausas på liknande sätt som våren 2020. Biljettkontrollanterna skulle istället ha i uppgift att hjälpa resenärerna att hålla avstånd till varandra och undvika trängsel.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-04-26

Ärende
TN 2021-0306

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Med hänvisning till ovanstående vill vi ha svar på följande frågor:

1. Hur säkerställer förvaltningen att biljettkontrollen kan utföras på ett för medarbetare och resenärer smittsäkert sätt?
2. Hur ser avtalet med ISS ut avseende deras möjligheter att anpassa biljettkontrollen så att den kan utföras smittsäkert?
3. Vilka argument finns det för att biljettkontrollen som innebär att medarbetare rör sig ute bland resenärerna kan utföras smittsäkert?
4. Vad har förändrats under våg två, och nu våg tre, jämfört med den första vågen då biljettkontrollen pausades?
5. Finns det något scenario som trafikförvaltningen arbetar med där biljettkontrollerna skulle kunna pausas av smittoskäl?